

Nové Sučianske zvesti 4

NOVINY OBCE SUČANY

2022

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XXVIII. ROČNÍK • DECEMBER 2022

*Príjemné prežitie vianočných sviatkov,
novom roku 2023 pevné zdravie,
veľa šťastia, spokojnosti
a pracovných úspechov
Vám praje členovia redakčnej rady
Nových Sučianskych zvestí*

HLAVNÉ TÉMY

Vianočné príhovory

Výsledky volieb do orgánov samosprávy 2022

Zo života MŠ Zvonček a ZŠ SNP Sučany

100. výročie narodenia seniora cirkvi ev.a. v. Jána Konvita

Informácie o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Sučany

Kultúrne a športové akcie v obci

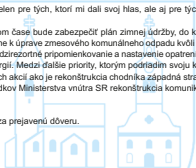
Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som sa Vám v úvode môjho príhovoru v prvom rade poďakoval za Vašu účasť vo vôbec prvých spojených voľbách, ktoré sa uskutočnili v sobotu 29.10.2022. Rád by som Vám poďakoval za opätovnú podporu a dôveru vo voľbách za starostu obce, za ktorú som Vám nesmieme vďačný. Veľmi si vysokú dôveru vážim a beriem ju ako záväzok splniť ohlásené ciele a ďalej rozvíjať našu obec. Viem, že to nebude v dnešnej nejstej dobe ľahké, ale verím v spoluprácu s novozvoleným obecným zastupiteľstvom a zamestnancami obecného úradu. Som presvedčený, že len spoločnými silami môžeme dospieť k úspešnému zveľadeniu našej obce. Gratulujem novozvoleným poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí budú nasledujúce štyri roky rozhodovať o všetkých dôležitých otázkach diania v obci.

Chcem byť dobrým starostom nielen pre tých, ktorí mi dali svoj hlas, ale aj pre tých, ktorí mi svoj hlas nedali, alebo sa voľbe nezúčastnili.

Našou prioritou v tomto adventnom čase bude zabezpečiť plán zimnej údržby, do konca roka 2022 nastavenie a schválenie dôležitých VZN hlavne k úprave zmesového komunálneho odpadu kvôli novele zákona o odpadoch, kde v súčasnej dobe prebieha medzirezortné pripomienkovanie a nastavenie opatrení - prípadná zmena rozpočtu vzhľadom k vysokým cenám energií. Medzi ďalšie priority, ktorým podriadim svoju každodennú prácu bude dokončenie rozrobených investičných akcií ako je rekonštrukcia chodníka západná strana na Ulici Hviezdoslavova a následne z finančných prostriedkov Ministerstva vnútra SR rekonštrukcia komunikácií Stará Hradská, Hurbanova a Hviezdoslavova.

Ešte raz Vám všetkým ďakujem za prejavenu dôveru.

Váš starosta Martin Rybár

Milí spoluobčania,

bliži sa čarovný čas Vianoc, čas, keď si ľudia sadajú k spoločnému stolu, aby si prejavili vzájomnú úctu a lásku. Spoločne prežitá chvíľa pohody, radosti a odpustenia sú tým najkrajším darčekom, ktorý si môžeme priať.

Vianoce sú ako krásny sen, ktorý nás naplňa radosťou. Vôňa tohto času do nás vnáša príjemné pocity, s ktorými sa chceme podeliť so svojimi blízkymi a drahými. A preto si tento čas vychutnajme plnými dúškami a pokúsme sa ho uchovať v našich srdciach.

Vianoce sú každoročne očarujúce a vzbudzujú v nás pocit spolupatričnosti. Vianoce sú čas, kedy v kruhu svojich blízkych prežívame neopakovateľné čaro vianočného stromčeka, radostných iskričiek v očiach našich detí pri rozbaľovaní darčiekov. Vianočné sviatky sú predovšetkým príležitosťou znovu si uvedomiť, ako sa navzájom veľmi potrebujeme, že ľudské dobro je tou najväčšou hodnotou života.

Prípravme sa teda na ne spoločne a vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. V dušiach nech sa nám rozhostí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v srdciach stopu pohody a radosti. Istotne si spomenieme aj na tých, ktorí už nie sú medzi nami, ale stále sú živí v našich srdciach a spomienkach.

V mene celého obecného úradu, novozvoleného zastupiteľstva, ale aj osobne, vám želim do nastávajúcich krásnych vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Prajem vám vnútornú silu, stály zmysel pre radosť z malých i veľkých vecí života. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky a potešenia z najbližších a ľudí blízkych vášmu srdcu.

Zaželajme si nádherné Vianoce a pokoj v duši nech sa udrží aj po celý budúci rok.

Prajem Vám všetkým, krásne prežitie vianočných sviatkov a úspešný vstup do nového roku.

S úctou starosta Martin Rybár

Milí spoluobčania,

pri každých vianočných sviatkoch alebo závere roka prichádza možnosť zastaviť sa a zamyslieť sa nad tým, čo sme prežili. Popri všetkých náročných veciach a skúsenostiach, pevne verím, že každý z nás má aspoň zopár dôvodov k vďačnosti. Za čo sme vďační v tomto roku? V našich osobných životoch, rodinách, či našej obci? Určite si spomeňme na ľudí, ktorí boli pre

nás darom a oporou. Každý z nás, či už v tichosti, alebo pri štedrovečernom stole, môžeme vysloviť tri rôzne okolnosti, veci a ľudí, ktorí obohatili náš život v tomto roku. Veď krásnym posolstvom Vianoc, pre veriacich aj neveriacich, je pozvanie ku vďačnosti za všetko hodnotné a vzácné, čím sú naše životy naplnené. Veď napríklad také jednoduché a úprimné vyjadrenie

vďaky ľuďom okolo nás, alebo Pánu Bohu, je jedným z najkrajších darov Vianoc.

V mene evanjelického cirkevného zboru Vám prajem milostiplné a pokojné vianočné sviatky, naplnené vďačnosťou a nádejou a požehnaný rok 2023.

Daniel Beňuch,

zborový farár CZ ECAV Sučany

Vážení čitatelia, hudobná skupina Kéfas z Ružomberka, má vo svojom repertoári aj pieseň s názvom Vianočný príbeh. Refrén tejto piesne znie takto:

„Láska dnes prišla k nám, od dávna túžený, Bohom prisľúbený...”

Láska dnes prišla k nám, Písmo sa splnilo, Nebo sa sklonilo k nám.”

Vo vianočnom období, ktoré každý rok s radosťou slávime, si nanovo pripomíname príchod Lásky z Neba – Narodenie Pána Ježiša. Táto skutočnosť je pre nás veriacich veľmi dôležitá, pretože Láska – zhmotnená v živote Božieho Syna prišla k nám natrvalo a chce s nami zostať. Chce nás inšpirovať, chce nás učiť, chce nás viesť...

Svätý apoštol Pavol hovorí: *„Láska je trpezlivá, láska je dobrotlivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanobná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne.“* (1. Korinťanom 13, 4-8a)

Všetkým želim, aby sme sa nechali Láskou učiť láske...

Požehnané Vianoce a celý rok 2023 želá a vyprosuje

Pavol Pečko,
rímskokatolícky farár

Výsledky volieb do orgánov samosprávy obcí 2022

Vážení občania, aj v našej obci sa v **sobotu 29. októbra 2022** v čase od **7,00 hod. do 20,00 hod.** konali komunálne voľby. O Vašu príležitosť sa o post starostu uchádzali 4 kandidáti a o post poslanca v obecnom zastupiteľstve 29 uchádzačov. Voľbo sa v štyroch okrskoch :

1. v sále Robotníckeho kultúrneho domu
2. v učebni Základnej školy
3. v učebni Bilingválneho gymnázia
4. vo vstupných priestoroch Psychiatrickej liečebne

Komunálnych volieb sa zúčastnilo 1779 voličov, podľa okrskov nasledovne :	okr.1	okr.2	okr.3	okr.4	Spolu
počet voličov zapísaných v zozname voličov	1137	1013	1131	661	3 942
počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	438	445	578	318	1 779
počet voličov, ktorí odovzdali obálku	438	445	577	318	1 778
počet platných hlasov.lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva	421	438	557	303	1 719
počet platných hlasov.lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	425	444	568	317	1 754
percentuálna účasť voličov : 45,13					

Za starostu obce bol zvolený súčasný starosta pán Martin Rybár s 1367 hlasmi. Výsledky sú rozpisované podľa umiestnenia uchádzačov – podľa okrskov :

p.č. Príezvisko, meno	okr.1	okr.2	okr.3	okr.4	Spolu	strana/nezávislý
1. Rybár Martin	307	333	475	255	1367	Nezávislý kandidát
2. Plížik Vladimír, Ing.	67	67	54	44	232	Hlas - sociálna demokracia
3. Červenec Ľubomír, Ing.	26	27	22	14	89	Národná koalícia/nezáv.kand.
4. Olbert Vladimír, Mgr.	25	17	20	4	66	Smer - sociálna demokracia
spolu	425	444	568	317	1754	

Z 29 kandidátov na poslancov boli úspešní prví jedenásti kandidáti :

p.č. Príezvisko, meno	okr.1	okr.2	okr.3	okr.4	Spolu	strana/nezávislý
1 Koyš Richard MUDr.	168	174	257	146	745	KDH
2 Ďaďová Veronika Mgr.	181	155	199	91	626	KDH
3 Gierť Martin	152	153	199	110	614	nezávislý kandidát
4 Kyselica Ľubomír	145	177	144	105	571	nezávislý kandidát
5 Belica Peter JUDr. Mgr.	114	136	198	97	545	KDH
6 Mihálik Miroslav	134	179	103	95	511	nezávislý kandidát
7 Žuchová Lenka, Mgr.	91	127	115	111	444	nezávislá kandidátka
8 Pohl Peter, Ing.	65	78	195	60	398	KDH
9 Cuna Milan	107	75	113	77	372	nezávislý kandidát
10 Krčula Peter	91	142	65	68	366	Národná koalícia/nezáv.kand.
11 Kováč Róbert Mgr.	88	110	112	51	361	HLAS-sociálna demokracia
12 Bobčeková Marta, Ing.	95	91	94	79	359	nezávislá kandidátka
13 Čabuda Ján	100	102	94	61	357	HLAS-sociálna demokracia
14 Plížik Vladimír, Ing.	93	105	101	57	356	HLAS-sociálna demokracia
15 Kornuta Ľubomír	81	93	52	73	299	Národná koalícia/nezáv.kand.
16 Špirko Ľubomír	77	86	76	58	297	HLAS-sociálna demokracia
17 Balko Peter, Mgr.	69	55	111	40	275	KDH
18 Červanová Dana Mgr.	88	54	72	57	271	Progressívne Slovensko
19 Masnica Peter	63	64	83	38	248	KDH
20 Zachar Ivan, Ing.	56	62	70	56	244	SNS
21 Červenec Ľubomír, Ing.	59	91	43	50	243	Národná koalícia/nezáv.kand.
22 Olbert Vladimír, Mgr.	62	61	82	38	243	Smer - sociálna demokracia
23 Beniač Peter, MUDr.	48	65	69	55	237	KDH
24 Baka Ján	45	52	38	78	213	HLAS-sociálna demokracia
25 Farský Ľubomír	44	29	82	49	204	KDH
26 Lisík Jozef	60	56	34	52	202	nezávislý kandidát
27 Oreška Branislav, Mgr.	50	62	39	28	179	KDH
28 Benko Andrej	32	34	40	19	125	KDH
29 Fecko František	26	21	26	40	113	HLAS-sociálna demokracia

Zvoleným kandidátom gratulujeme a prajeme im veľa úspechov v práci pre obec a občanov Sučian.

REFERENDUM 2023

Referendum o možnosti skrátiť volebné obdobie sa uskutoční v sobotu **21. januára 2023 v čase od 07:00 do 22:00 hod.** Termín oznámila 4.11.2022 prezidentka SR Zuzana Čaputová. Referendum inicioval Smer-SD s ďalšími opozičnými stranami.

Ľudia sa budú môcť v referende vyjadriť, či súhlasia s tým, aby bolo možné skrátiť volebné obdobie referendom alebo uznesením Národnej rady SR. Má to zabezpečiť zmena Ústavy SR.

Právo hlasovať v referende má občan Slovenskej republiky, ktorý má právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, t. j. ktorý najneskôr v deň konania referenda dovŕši 18 rokov veku (ďalej len „volič“).

Prekážkou práva voliť je zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany verejného zdravia, ak osobitný zákon v čase pandémie neustanoví inak.

Obec Sučany bude mať 4 volebné okrsky, rovnako ako pri posledných voľbách :

Okrskok č.1 je miestnosť v **Robotníckom kultúrnom dome** v Sučanoch, Nám.SNP 26 :

Pri Váhu, Stará hradská, 29.augusta, Podskala, Námestie SNP, Jánošíkova, Kollárova, Hviezdoslavova, Hurbanova, Fučíkova, Čsl.

armády, Dukelských hrdinov a Kpt. Nálepku, obec Sučany

Okrskok č.2 je miestnosť **Základnej školy SNP** v Sučanoch, Partizánska 13 :

Fr. Kráľa, Kalinčiakova, Mierová, Osloboditeľov, Partizánska, Pod Brezinou, Stromová, Podhradská cesta, Stará Tehelen, Štiavnická cesta, Moyzesova, Kuzmányho, Horčíčkova, Tehelná, Stredisko Evanjelickej DIAKONIE -Diakonické centrum Sučany

Okrskok č.3 je miestnosť v **Gymnázium anglicko-slovenskom** v Sučanoch, J.A.Komenského 10 :

1. mája, Ď. Langsfelda, Gen. Svobodu, Hlavná, Hodžova, Ing. Kožucha, J. Kostru, Jilemnického, Pionierska, J. A. Komenského, Malý diel, Sládkovičova, Sokolská, Sološenkova, Štúrova, Vrútocká cesta, Železničná, Stará Pefa, Družstevná, Pod Bukovinou

Okrskok č.4 je miestnosť v **Psychiatrickej liečebni** v Sučanoch, Hradiská 23 :

Budovateľská, Fatranská cesta, Hrabinská, Kráľova, Krivánska, Meškalská, Turianska, Vážska, Pod Kečkou, Hradiská, Brezová a Hubová, Smreková, Pod strelnicou, Pod Stratencom, Pri spádoch, Borovicová, Jedľová, Brestová, Ústav

na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých.

Spôsob voľby

Voliči, ktorí majú trvalý pobyt na území SR, ale v čase referenda sa budú zdržiavať mimo jej územia, môžu požiadať o **hlasovanie poštou** obec svojho trvalého pobytu (písomne alebo elektronicky mailom do 2.12.2023 na adresu mzdy@sucany.sk). Hlasovacie lístky so zakrúžkovanou odpoveďou budú musieť byť doručené obci najneskôr do 20.1.2023.

Zároveň volič, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania referenda nebude môcť hlasovať v mieste svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, môže požiadať **obec svojho trvalého pobytu** o vydanie **hlasovacieho preukazu** (osobne alebo prostredníctvom osoby splnomocnenej žiadateľom do 20.1.2023, v listinnej forme alebo elektronicky mailom do 2.1.2023 - matrika@sucany.sk). Obec na základe žiadosti voličovi vydá hlasovací preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarkne s poznámkou o vydaní hlasovacieho preukazu.

Najneskôr do 27.12.2022 budú doručené do každej domácnosti oznámenia o čase a mieste konania referenda.

Informácia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Sučany

Podľa VZN č.6/2015 a dodatku č.1 a č.2. (Nájdete na stránke www.sucany.sk)

obec poskytuje športovým, spoločenským organizáciám a CVČ (centrárm voľného času) dotácie z rozpočtu obce Sučany. Okrem poskytnutých dotácií obec Sučany hradí náklady na energie a údržbu športovísk, Klubu dôchodcov. RKD poskytuje bezplatne všetkým organizáciám na akcie (elektrina, plyn, voda a inventár).

Dotácie obce na rok 2022:

Športovým organizáciám:

Výška Účel

FO Tatran Sučan vo výške	13 000,- €	FO Tatran Sučany vo výške 13 000,- € na fungovanie FO Tatran Sučany t.j.: zberné faktúry SaFZ, doprava na mŕz, plat hospodára - hospodárky, odmeny trénerov, údržba, PHM a materiálne technické zabezpečenie.
	10 000,- €	FO Tatran Sučany vo výške 10 000,00 EUR na účel: poplatky SFZ, TFZ a náklady na hospodárov, trénerov, rozhodcov
	5 000,- €	FO Tatran Sučany vo výške 5 000,- € na nasledovný účel: na dofinancovanie nákladov na činnosť FO Tatran Sučany
Kolkársky klub Tatran Sučany vo výške	2 500,- €	na úhradu cestovných nákladov / Slovensko a Čechy / súvisiacich s činnosťou klubu v roku 2022.
Klub sučianskych turistov Sučany vo výške	1 000,- €	na nákup materiálu, na zabezpečenie prevádzky chaty Vendovka a jej úpravu.
Skialpinistický klub Sučany vo výške	1 200,- €	na zabezpečenie pretekov jednotlivcov K2 Malá Fatra, športovú činnosť klubu a nákup športového vybavenia klubu.
Volejbalový klub Tatran Sučany vo výške	500,- €	na uhradenie nákladov na prenájom telocvične v ZŠ SNP Sučany, prípadne na zakúpenie volejbalového príslušenstva, potrebného činnosti klubu, napr. lopty, siete a iné.
TJ Tatran Sučany /stolnotenisový oddiel / vo výške	1 000,- €	na materiálne a finančné zabezpečenie tréningového procesu a súťaží dospelých a mládeže, vrátane nákladov na cestovné na turnaje, nákup cien a občerstvenia pre stolnotenisový turnaj o Pohár starostu obce 2022.
Športový klub pri tenis. kurtoch obce Sučany vo výške	500,- €	na nákup antuky, tieniacej tenisovej siete na plot, tenisovej siete, postreku proti burine, vápna na diary a iných tenisových potrieb.
Tenisový klub Sučany vo výške	500,- €	na nákup antuky, vápna, opravu opotrebenia a iných potrieb na zabezpečenie fungovania klubu pre tenisovo – volejbalový areál pri VE Sučany.
Slovenský rybársky zväz Mar- tin, obvodná organiz. Sučany vo výške	1 500,- €	na zarybňovanie, usporiadanie rybárskej zábavy, športového rybárskeho dňa obce Sučany pre deti a dospelých a opravu prízjazdovej cesty na Štrkoveň.

Spolu: 37 000,- €

Spoločenským organizáciám :		
	Výška	účel
Základná organizácia JDS v Sučanoch vo výške	1 600,- €	na projekt : „Aktívne starnutie“, spoločenské, kultúrne a športové podujatia /dopravu na podujatia, občerstvenie/ pre členov a starších občanov obce Sučany na rok 2022 a zabezpečenie fungovania JDS v Sučanoch .
Základná organizácia SZPB ZO Sučany vo výške	1 000,- €	na akcie: kytice, admin. činnosť /poštovné + pohľadnice/, výlet pre členov ZO SZPB, účasť na celoslovenských oslavách výročia ukončenia II. svetovej vojny a výročia SNP, spoluorganizovanie osláv výročia SNP v obci, návšteva imobilných členov, posedenie s jubilantmi nad 80 rokov ZO SZPB, účasť členov na kult. podujatiach /koncert, divadlo/, spoluúčasť na majstrovstvách v streže zo vzduchovky SLA-VIA „Strieľa celá rodina“, „Strieľa celá škola“, účasť na oslavách Ď. Langsfelda, občerstvenie na členských schôdzkach / 2x ročne /a zabezpečenie fungovania SZPB v Sučanoch.
Základná organizácia SZPP ZO Sučany vo výške	1 300,- €	na projekt „Staráme sa o zdravie, spoločenský, sociálny a kultúrny rozvoj členov organizácie“, činnosť organizácie: starostlivosť o zdravie, prevenciu – kúpeľnú liečbu, záujmovú činnosť, vzdelávanie –prednášky - kurzy, športové aktivity, kultúrne a spoločenské podujatia členov organizácie, nákup športových potrieb, zabezpečenie fungovania SZPP a projekt s názvom „Babička spoločníčka a profesionálna vnučka“ (na nákup ovocia, kozmetiky a drobných darčiekov pri príležitosti návštev osamelých seniorov).
Občianske združenie Sučanka vo výške	800,- €	náklady na dopravu členov súboru na vystúpenia, nákup doplnenia krojov, nákup občerstvenia, náklady na výrobu nosiča DVD a kancelárske potreby.
Miestny odbor Matice slovenskej Sučany vo výške	500,- €	na projekt: „Kultúrne a spoločenské podujatia venované výročiam významných osobností Slovenska a Sučan, pripomenutie významných udalostí pre členov MO MS a občanov obce Sučany na rok 2022“/náklady na tlač, cestovné, dopravné, nákup občerstvenia, nákup suvenírov a zabezpečenie chodu miestneho odboru MS /.
Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Sučany vo výške	1.500,- Eur	na účel usporiadania farského letného tábora na pokrytie nákladov na stravovanie a ubytovanie alebo na zakúpenie šiltoviek pre deti s logom obce.
Spolu	6 700,- €	
Celkovo športové a spoločenské organizácie :		43 700,- €
CVČ – Centrá voľného času – poskytnuté dotácie obcou Sučany		
Centrum voľného času DOMINO	980,00 €	
Martico New Age	6 731,34 €	
Občianske združenie Centrum environmentálnej výchovy Turiec	2 235,00 €	
Deep Dance Center	1 925,00 €	
CVČ - JM Centrum, súčasť ZŠ a MŠ Antona Bernoláka	420,00 €	
Centrum voľného času, ul. A.Kmeťa, Martin	1 015,00 €	
CVČ pri Súkromnej základnej škole, ul. Východná, Martin	105,00 €	
Združenie športových klubov a oddielov Mesta Martin	420,00 €	
Celkom poskytnuté dotácie obcou Sučany	13 381,34 €	
Dotácie spolu:	57 531,34 €	

Deň materských škôl

Z iniciatívy Slovenského výboru Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (SV OMEP) vznikla myšlienka usporiadať Deň materských škôl na Slovensku.

Organizuje sa každoročne 4. novembra. Tento dátum je významným medzníkom v dejinách predškolskej výchovy na Slovensku, kedy v roku 1829 vznikla a bola založená prvá detská opatrovňa na území Slovenska (Banská Bystrica). Jej zakladateľkou bola grófka Mária Terézia Brunswická. 4. novembra sa organizujú na Slovensku celonárodné aj lokálne aktivity, ktoré správa-

dajú a podporujú myšlienku Dňa materských škôl na Slovensku.

Osľavy Dňa materských škôl prebiehali v týchto dňoch aj v priestoroch našej materskej školy. Deti osľavy začali spevom hymny Dňa materských škôl. V dopoludňajších hodinách v triedach prebiehali tvorivé dielne, kde deti spoločne so svojimi učiteľkami vytvárali prostredníctvom rôznych výtvarných techník rôzne výtvy. Spravidelný program pokračoval hudobno-pohybovými aktivitami a diskotékou v triedach. Deti prežili radosť počas celého Dňa materských škôl, čo

prispelo k tvrdeniu, že kolektív detí, rovesníkov a predškolské zariadenia sú dôležitou súčasťou zdravého rozvoja osobnosti dieťaťa. Aj náučními aktivitami pedagogickí zamestnanci a deti dokázali, že materská škola, to nie je len „hranie sa“, ale cieľavedomá a systematická výchova a vzdelávanie.

Tešíme sa na ďalší ročník osľavy Dňa materských škôl.

Text a foto:
Mgr. Andrea Krčulová,
riaditeľka MŠ Sučany

Spoznaj Slovensko - Trenčín

Tento rok nás je v krúžku naozaj dosť. Ale to nás nezastavilo navštíviť ďalšie mesto na Slovensku. Navštívili sme mesto Trenčín. Ráno sme nasadli na vlak skoro v plnom počte. Vystúpili sme na železničnej stanici v Trenčíne a vybrali sme sa na dobrodružstvo. Vyšľapali sme si na Trenčiansky hrad (a to vám teda povieme, bol to riadny kopec). Tam sme mali možnosť vidieť mnoho zaujímavých vecí, ako napríklad Barborin palác či Maľšovu vežu. Po tejto zaujímavej expozícii sme navštívili Katov dom. Pozreli sme si expozíciu a konečne sme sa išli najesť. Po výbornom obede sme si ešte pozreli vodníka vo fontáne. Taktiež sme vošli do hotela, kde sme chceli vidieť nápis z obdobia Rimanov, no nikde sme ho nenašli. Namiesto toho sme sa radovali z niečoho iného, a to z kamery, ktorá nás všetkých premietala v televízii. Unavení sme sa vybrali na stanicu, kde sme mali menší kvíz. Výhercovia dostali pero s nápisom I ♥ Trenčín. Po menšom meškanií vlaku sme nasadli do vlaku a odviezli sa až na stanicu do Vrútok. Veľmi sme si to užili a tešíme sa na ďalší výlet.

Kristína Anna Buzinkayová, 7. B

Exkurzia – Mochovce, Brhlovce a Vyhne

Ahojte, spolužiaci, 3.11.2022 sme sa 2 ročníky – 8. a 9. zúčastnili exkurzie. Vyrážali sme skoro ráno a spoza okien autobusu sme rozospato sledovali hmlistú krajinu a zubatú slinko. Cesta bola dlhá, no mnohí z nás si ju sprjemnili pozeraním filmov, počúvaním hudby a rozpráváním sa. Po 2,5 hodinách cesty sme konečne uvideli vysoké komíny jadrovej elektrárne. Navštívili sme

Energoland, v ktorom sme sa dozvedeli mnoho informácií o výrobe elektrickej energie v jadrovej elektrárni a spotrebe energie v Európe. Následne sme nasadli do autobusu a cestovali do Brhloviec. Videli sme kamenné obydla tvorené z tufty a tuftu.

Nasadli sme do autobusu a cestovali približne hodinku do Vyhne. Tam sme mali prechádzku na Kamenné more. Niektorí z nás

sa dokonca vybrali aj vyššie pozrieť na krásny výhľad aj zhora. Po menšej turistike nás čakala zábavná cesta domov. Ďakujeme pani učiteľkám Hudáčkovej, Majkovej a pani riaditeľke Lamošovej za nezabudnuteľný zážitok.

Lujza Pálffyová
a Romana Móričová, 9.A

Spoznaj Slovensko - Banská Bystrica

5. novembra sme sa stretli vo Vnúťkach, a odtiaľ sme išli vlakom do Banskej Bystrice. Cez okno vlaku sme mohli obdivovať výhľady na nádhernú prírodu a prešli sme cez 22 tunelov. O pol jednej sme vystúpili z vlaku a objavovanie Banskej Bystrice sa mohlo začať. :) Ako prvé sme navštívili Múzeum Slovenského národného povstania. Pred múzeom bol pomník venovaný všetkým, ktorí položili svoje životy v 2. svetovej vojne s veľkým ohľadom na ich počesť. Následne sme si zasúťažili proti sebe na Námestí Slovenského národného povstania a pokračovali sme do obchodného centra, kde sme sa naobedovali. Nás výlet sme ukončili večernou prechádzkou po námestí Banskej Bystrice.

Tešíme sa na ďalší výlet z krúžku Spoznaj Slovensko.

Valeria Tomka, 7. A

Colníci u nás v škole

Jedného dňa k nám do školy prišli zamestnanci Colného úradu v Žiline. Netušila som, čo vôbec colní zamestnanci robia. O všetkom nám porozprávala hovorkyňa Colného úradu v Žiline mjr. Ing. Božena Chrbíková a ja som zistila, čo je ich každodenná rutina - kontrolujú napr. omamné látky v autách, či iných nákladných vozidlách. Používajú cvičené psy, aby odhalili, kde sa nachádzajú. Mnohí ľudia sú na návštevách colníkov závislí, a potom si poškodia zdravie a zas niektorí o to zdravie pripravujú iných. Pašovanie týchto látok je trestné, takže len málokto sa odváža ich prepašovať cez colníka. K ďalším veciam, čo sa nesmú pašovať patria aj kožené veci vyrobené z chránených zvierat. Zvieratá sa nemajú zabíjať kvôli ľudskému obľiečeniu a obzvlášť tie chránené, pretože ich je na zemi veľmi málo a keby sa začal znížovať počet, postupne by vyhynuli. Cena takýchto výrobkov je veľmi vysoká, môže to byť až 10 000 eur a viac. Nechápem, prečo ľudia chci, aby zvieratá patrili za ich potreby. V ďalšom pani hovorkyňa hovorila o ich uniformách, predviedli nám aj sviatočnú. Tá

bola veľmi pekná, podľa mňa. Tie ďalšie, bežné uniformy, tak tie mi pripadali dosť obyčajné, podobné tým, čo majú policajti. Pri zásahu colníci používajú aj rôzne obranné prostriedky ako napr. puťá kovové aj textilné. Vyzerali úplne inak, ako som si ich predstavovala. Ešte som nikdy predtým nevidela nikoho ich mať na rukách. Odvážna pani riaditeľka si ich dobrovoľne dala nasadiť na ruky. Samozrejme, že sa nedali odstrániť inak ako prestrihnutím klasickými nožnicami. Zaujímavou súčasťou výstroje boli nepriestrelné vesty. Tie im slúžia na to, aby ich pri zásahu nezasiahla guľka do hrude. Zo zbrani nám ukázali a povedali o pištoľi. Z kofčiek nábojov sa skladá, na akú diaľku sa s ňou strieľa. Zvyšok bol už celkom podobný výstroj, akú majú ostatné zložky. No bola tu ešte jedna vec, ktorou sa colníci a finančná správa, pod ktorú patria, od polície líšia. Je to znak. Ten ich má zobrazovať dvoch hadov. Dozvedeli sme sa tiež, že patrónmi colníkov sú svätý Matúš a svätý Michal.

Medzi veci, s ktorými sa colníci zaoberajú, je aj clo. Je to povinná peňažná

plata vyberaná pri prechode tovaru cez colnú hranicu. Kontrolujú, či je tovar prenášateľný a či má vodič zaplatené clo. Asi najzaujímavejšou časťou tejto prezentácie boli ukážky práce so psom. Psíky slúžia colníkom najmä na hľadanie psychotropných a omamných látok. Sú špeciálne cvičené a na prezentácii nám ukázali ich super schopnosti. Belgický ovčiak všetky skryté látky bez problémov našiel, boli sme ohromení. Na záver si pani hovorkyňa pripravila pre nás kvíz, zistila tak, či sme pozorne počúvali prezentáciu. Tí, čo vedeli odpovedať na otázky, si mohli vytiahnuť z krabice nejakú odmenu - zápisníky, fľaše a aj rucksaky so znakom colnej polície. Som veľmi naďšená, že sme sa s triedou mohli naučiť niečo viac o práci colníkov. Budem rada, ak naša škola podnikne takéto projekty aj v budúcnosti. Som vďačná všetkým zamestnancom Colného úradu v Žiline, ktorí prišli do školy prezentovať svoje povolanie.

Andrea Hušová, 9.B

Polievka hokaido

Bola jeseň a s ňou dozreli mnohé druhy zeleniny a ovocia. My sme sa rozhodli z typickej jesennej zeleniny uvariť polievku. Tým myslím tekvicovú polievku. Navarili sme ich pre ľudí bez domova. Postup myslím, že je jasný. Nakrájame tekvicu a kúsky, ktoré potom dáme do hmota a zalejeme vriacou vodou. Kým tekvica zmäkne, nakrájame toustový chlieb a zapečieme, aby bol fajne chrupkavý. Počkáme, kým tekvica zmäkne, vymiešame, pridáme korenie a dosolíme. My sme ju ochutnali a bola výborná (nieť divu, veď recept je od pána učiteľa Hrika). Pán učiteľ ju potom zanesol pre tých ľudí. Niektorí už čakali s tanierom a lyžičkou, aby si pochutnali na našej polievke. Myslim si, že im veľmi chutilo. Teraz si asi od varenia v škole dáme oddych. No a na Vianoce možno znovu niečo vykučítme.

Text: Kristína Anna Buzinkayová

Divadelné predstavenie v RKD

V RKD 14.10.2022 sa uskutočnilo divadelné predstavenie pre deti zo základnej školy SNP v Sučanoch: Tisíc a jedna Stories, na motív rozprávok Tisíc a jedna noc.

Foto: Ľibor Pročka

Konfirmácia

Konfirmanti: Zlatá konfirmácia po 50 rokoch 9.10.2022 v Evanjelickom kostole a. v. v Sučanoch.

100. výročie narodenia seniora cirkvi ev.a.v. Jána Konvita

Spoločenstvo evanjelických žien pri farskom úrade v obci si na svojom zasadnutí pripomenulo významnú osobnosť evanjelickej cirkvi farára a dihoročného seniora Turčianskeho seniorátu pána Jána Konvita pri príležitosti 100. výročia narodenia. Spomienky na svojho otca doplnila aj jeho dcéra MUDr. Dana Kapcanová, ktorá prijala pozvanie na zasadnutie. Sme hrdí, že v obci žil a 55 rokov pôsobil farár, významný človek, publicista, obetavý človek a politik – pôsobil 3 volebné obdobia ako poslanec v slovenskej časti Snemovne národov Federálneho zhromaždenia ČSSR v Prahe za Martin a Stredoslovenský kraj. Za jeho kňazskú službu mu bolo udelené najvyššie obecné ocenenie Čestný občan obce Sučany a in memoriam to bola Pamätná medaila mesta Martin a obce Sučany pri príležitosti 130. výročia narodenia Milana Hodžu.

Text: Alena Bellová

Foto: Ľibor Pročka

Deň vojnových veteránov – červené maky

Dňa 11.11. 2022 o 11.tej hodine pri pamätníku pri cukrárni sa konalo spomienkové zhromaždenie s pietnym aktom kladenia vencov venovaných pamiatke vojnových veteránov. Na počesť obetí prvej a druhej svetovej vojny, ako aj obetí všetkých vojnových konfliktov sa rozozvučali kostolné zvony.

Foto: Ctibor Pročka

Vojenské melódie v RKD

V rámci osláv 104. výročia ukončenia I. svet. vojny sa uskutočnilo stretnutie speváckych súborov na úrovni regionálnej prehliadky Turca v RKD v Sučanoch, dňa 11.11.2022. Súbory sa predstavili piesňami s vojenskou tematikou. V rámci prehliadky bolo slávnostne pokrstené novo nahrané DVD speváckeho súboru Sučanka. Krstným otcom nového hudobného nosiča pod názvom „Keď si ja zaspievam“ sa stal starosta obce Sučany p. Martin Rybár. Prijemné stretnutie umocnila na záver spoločná pieseň všetkých zúčastnených „Slovenské mamičky“.

Text: Ľubica Pakánová
Foto: Ctibor Pročka

Pietny akt a prehliadka expozície rodného domu Juraja Langsfelda

Pri príležitosti 197. výročia narodenia Juraja Langsfelda sa konal 15.10.2022 pietny akt pri rodnom dome. Týmto podujatím sme si opäť pripomenuli a vyjadrili úctu sučianskeho rodáka, učiteľa za práva národa Juraja Langsfelda.

Foto: Ctibor Pročka

Skupina MORENA pokrstila svoje CD

Obecný úrad v spolupráci s rockovou kapelou MORENA usporiadali 1. októbra 2022 v RKD krsť CD skupiny MORENA. Vystúpili Revival Black Sabbath, MORENA. Krstný otec: Peter Cabada.

SZM – spomienky na mladé časy

Od roku 1999 sa pravidelne stretávajú SZM a spomínajú na mladé časy. Stretnutie 30.9.2022 si spestrili programom, keď sa cvičila Sparta-kiada.

Foto: Ľibor Pročka

Seniori relaxovali v Janskej doline

V Janskej doline, v penzióne Horec strávili senióri obce za organizácie SZPP relaxačný týždeň od 13.11. do 18.11. 2022. Počas pobytu absolvovali zdravotné procedúry, wellness populudnie, kúpanie v termálnom bazéne v hoteli Máj, otužili aj v prírodnom prameni Kaďa. Ženy uvítali zdarma skrážlenie plati od firmy. Krásny jesenný čas využili na prechádzky prírodou, turistiku po okolí, prehliadku Stanisojskej jaskyne, návštevu múzea miniatúr. Večery trávili pri spoločenských hrách, hudbe a speve. Pobyt si všetci užili a na budúci rok sa sem opäť radi vrátia.

Text: Alena Bellová
Foto: Ľibor Pročka

Vyrezávanie tekvíc a lampiónový sprievod

Komunitné centrum a obec Sučany usporiadali druhý ročník vyrezávania tekvíc na námestí SNP v Sučanoch. Vyrezané tekvice spoločne všetci zasvietili. A bol aj strašidelný pochod s lampiónmi. Ďakujeme všetkým zúčastneným a hlavne deťom, ktoré si popoludnie 26.10.2022 dobre užili. O hudbu sa postaral DJ Miroko Mihalik.

Foto: Ctibor Pročka

Úcta k starším

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa stretli seniori obce a spoločenských organizácií na spoločnom posedení v Robotníckom kultúrnom dome 4.11.2022. V priateľských rozhovoroch, dobrej

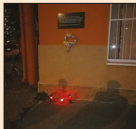
hudbe a tanci strávili príjemné popoludnie, ktoré zorganizoval výbor ZO SZSP. Pri tejto príležitosti ich pozdravili Mgr. Veronika Čadová poslankyňa a pán starosta obce Martin Rybár. O dobrú náladu sa postaral DJ Miroko Mihalik a bratia Chládkovi.

Text: Alena Bellová
Foto: Ctibor Pročka

Deň boja za slobodu a demokraciu

17.novembra 2022 o 17.00 hod. sa konal pletný akt pri pamätníku nespravodlivo väznených /pri cukrárni/ v Sučanoch. Spoločne sme si pripomenuli nekrvavé udalosti, ktorých dôsledkom bolo odstránenie Komunistického režimu v Česko - Slovensku.

Prezentácia básnickej zbierky ČISTENIE STRIEBRA

sa uskutočnila za účasti jej autorky sučianskej poetky Anny Jamríškovej – Urslni v miestnej knižnici v Sučanoch dňa 7. októbra. Je to už 8. zbierka básní poetky, ku ktorým pridala aj prózu. Prozaická časť zachytáva spomienky autorky na život v dobe, ktorá už zapadá prachom. Spomína na svoju rodinu, starú mamu, susedov svoje detstvo a veci, ktoré ju obklopovali. Básňami reaguje aj na nepriaznivú dobu, ktorú dnes musíme žiť, vo veršoch vyslovuje svoje sny a pránia do ďalších dní života, predovšetkým túžbu po živote v mieri.

Knižnica sa v hodinu prezentácie zaplnila do posledného miesta priaznivcami literárneho umenia z radov občanov obce a najmä členiek organizácie zväzu zdravotne postihnutých, ktorá bola spoluorganizátorom podujatia. Pre všetkých zúčastnených bolo pútavé rozprávanie a recitácia básní príjemným spoločenským zážitkom. Prajeme našej poetke ešte plodnú múzu, aby sa zrodili ďalšie básnické zbierky.

Text: Alena Bellová

Foto: Ctibor Pročka

Výstava mandál v obecnej knižnici

V priestoroch obecnej knižnice v Sučanoch sa konala výstava tvorby našej rodáčky a obyvateľky Sučan pani Martiny Válekovej. Mandala sú kruhové obrázky, symbolizujúce jednotu a harmóniu. Pri jej pozorovaní dochádza k upokojeniu duše a získaniu vnútornej rovnováhy. Odstraňuje stres a úzkosť. Pomáha nám zbaviť sa nánosov, ktoré sme počas života nazbierali. Mandaly môžu byť osobné, partnerské, rodinné, fremné.

Foto: C.Pročka

Štvornohí priatelia

Veľa múdrych hláv doposiaľ hodnoverne nedokázalo objasniť priateľstvo psíkov a ich oddanosť človeku. Psia vernosť je raritou v celej živočíšnej ríši. Opäť si pomôžem myšlienkou, ktorú žiaľ, neviem, kto vyslovil: „Ak chcete získať verného priateľa, zaobstarajte si psíka.“

Hav, hav, hav ozývalo sa okolo našej partie. Nie, to sme neštekali my, ale naši štvornohí priatelia. Niechcem polemizovať o tom, či psíkova patria do prírody. Ja myslím, že tieto inteligentné tvory určite áno a obzvlášť ti, ktorí prešli záchranným výcvikom. Veď ich výnimočné vlastnosti nedokáže nahradí žiadne technické zariadenie pri záchrane ľudských životov. Psici behali, štekali okolo nás ako neoddeliteľná súčasť turistickú partie, dopĺňali kolorit Vendovky. Týchto vĺčakov záchrannárov vyvídali Kilo s Džigom tak, že svojou prítomnosťou pripomínali skôr gaučových psíkov, ako potomkov knvličných šeliem. Obzvlášť milovali deti, s ktorými sa vedeli prehrať aj niekoľko hodín. A tak nečudo, že nás s radosťou sprevádzali, či v zime, či v lete na túrach niesen na Vendovku, ale aj v Tatrách a všade inde, kde sme zložili svoje batohy. Všetkých si dobre pamätám, lebo som mal aj ja k nim vrúcny vzťah. Džigovi miláčikovia Bak 1, Bak 2, Argo a Kikovi miláčikovia – Avon, Falco a Noro.

Pravda, niektorí sú už v psom nebi, ale spomienka na ich pesťvá, ktoré povysťraľali ostala. Keď chalani štartovali autá a otvorili

kufre, psici vedeli, ktorá bje a pohodlne sa nasáčovali do áut, vediac, že sa ide do ich milovaných hôr. Bak bol výmyselník, prešpekulovaný, v mladosti lietal hore, dole. V zime ho zo snehu skoro nebolo vidieť a keď odbehol dopredu, na Džigov prikaz spáť, cvalom sa vrátil, pripomínajúc snehovú frézu, tak vlnil čerstvý prašan okolo seba. Toto mu ostalo až kým nedospel. Potom mohol Džigo vykríkovať, koľko chcel, Bak už nebežal ku nám, ale si pekne krásne počkal, kým my prideme k nemu. A čuduj sa svete, vraj zvieratá sa riadia len inštinktom? Bak veľmi rád aportoval, na prvýkrát našiel konár alebo plechovicu od piva, ale keď ju vysmialy priniesol, nedal ju nikomu a mohlí ste aj stokrát zapakovať povel pusť, Bak držal haluz v zuboch tak, že by mu ju nevytrhol ani Herkules. Skrátka dmanie haluze a jeho zubov pokladal za veľmi príjemnú hru, ktorej tradične bol vľazom. Konár nepustil ani keby čo, ale keď ste si ho prestali všimáť, bolo po hre a Bak vyplul haluz aj bez povelu, len tak sám od seba a kašľal na ňu a to len akože. Keď ste ju chceli zodiťnúť, Bak priťchal, uchmatol ju do zubov a držal ju vľazne ako svoju trofej. Podobne si počínal aj s plechovicou, ale veľmi obľuboval aj kamene. Vtedy išlo Džiga rozhodíť od jedu, lebo ten dbal o Bakov chrup, hádam viac, ako o svoj. Psíkovi to bolo jedno, hrýzol zubami do skaly akoby to bolo údené stehno. Vtedy to už Džigo neustál a milému Bakovi začal nadá-

vať do psích debilov. Bako to ale pokladal za pochvalu a začal s láskou obľizovať svojho pána, no a ten zmákol ako tvrdé mango. Potľapkal ho po bokoch, objal ho a bolo po hneve. Mal ho veľmi rád. Chalani zúrlí, keď sme od stola odhadzovali ich psím kamarátom sem tam niečo pod zub. Kiko to priam neznášal. Kvôli Falkovi. Potom sme to už nerobili, ale deti a turisti, ktorí prišli na Vendovku áno. Hlavné deti mali kopec radosť, keď mohli kŕmiť psíkov. Špecialistom na žobranie bol Falco. Ten bol taký prefikáný, že najprv vystriehol, keď sa Kiko kdesi vzdialil a v tej rane už bol pri stole a vyžobrával. Neraz, keď sa to Kiko dozvedel, za trest si Falco odsedel v búde, ako Gustáv Husák v 50-tych rokoch. Falco bol ale nepoučiteľný, ani basa ho neprevychovala, chvíľu sekal dobrotu a keď mohol, vždy využil chvíľu nepozornosti svojho pána a znovu sa uchýlil k svojej obľúbenej činnosti – žobranu. Ani sa mu nečudujem, veď komu chuti viac tlačenka, klobáska, slaninka než granule? A tak títo naši štvornohí priatelia boli neodmysliteľnou súčasťou našich potuliek po hrebeňoch prekrásnych hôr a dolín.

Veľa múdrych hláv doposiaľ hodnoverne nedokázalo objasniť priateľstvo psíkov a ich oddanosť človeku. Psia vernosť je raritou v celej živočíšnej ríši. Opäť si pomôžem myšlienkou, ktorú žiaľ neviem kto vyslovil: „ak chcete získať verného priateľa, zaobstarajte si psíka.“

J.P.

